

САОПШТЕЊЕ

број 38 • год. LX, 23.02.2010.

Статистика цена

ЦН11

СРБ 038 ЦН11 230210

Индекс потрошачких цена - јануар 2010.

Индекс потрошачких цена – јануар 2010.

Република Србија¹⁾

СОИСОР		Структура (%)	I 2010 Ø 2009	I 2010 XII 2009	I 2010 I 2009	Ø 2009 Ø 2008
00	Укупно	100,00	101,8	100,5	104,8	108,4
01	Храна и безалкохолна пића	37,77	99,3	99,5	99,8	106,5
02	Алкохолна пића и дуван	5,14	108,0	107,6	111,0	122,5
03	Одећа и обућа	6,01	103,9	100,5	106,8	106,2
04	Стан, вода, ел. енергија, гас и друга горива	15,06	101,6	100,1	103,4	112,4
05	Намештај, покућство и текуће одржавање	4,94	103,7	100,4	107,9	104,8
06	Здравство	4,25	100,8	100,5	106,4	112,2
07	Транспорт	11,01	105,2	100,7	118,2	105,5
08	Комуникације	3,52	101,8	100,1	104,3	109,2
09	Рекреација и култура	5,16	102,8	100,4	106,7	108,6
10	Образовање	1,11	103,5	102,0	105,1	105,8
11	Ресторани и хотели	2,00	104,9	101,3	107,4	108,1
12	Остала роба и услуге	4,03	102,3	100,4	104,8	106,2

Инфлација мерена Индексом потрошачких цена

Република Србија¹⁾

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Годишња стопа²⁾												
2009	10,0	10,7	9,4	8,8	9,1	8,3	8,5	8,0	7,3	5,2	5,9	6,6
2010	4,8											
Месечна стопа³⁾												
2009	2,1	1,2	0,4	0,9	2,1	0,0	-0,9	-0,1	0,3	-0,2	0,8	-0,2
2010	0,5											

¹⁾ Индекси су израчунати без података за АП Косово и Метохија.

²⁾ Годишња стопа инфлације – промена цена у текућем месецу у односу на исти месец претходне године, у %.

³⁾ Месечна стопа инфлације – промена цена у текућем месецу у односу на претходни месец, у %.

Индекс потрошачких цена – јануар 2010.

Република Србија¹⁾

COICOP		Структура (%)	I 2010 Ø 2009	I 2010 XII 2009	I 2010 I 2009	Ø 2009 Ø 2008
00	Укупно	100,00	101,8	100,5	104,8	108,4
01	Храна и безалкохолна пића	37,77	99,3	99,5	99,8	106,5
01.1	Храна	34,11	99,1	99,5	99,2	106,1
01.1.1	Хлеб и житарице	7,12	98,0	99,6	96,6	101,8
01.1.2	Месо	9,40	98,5	99,1	99,1	111,7
01.1.3	Риба	1,05	95,4	99,6	99,8	115,6
01.1.4	Млеко, сир и јаја	6,07	99,5	99,8	97,3	100,5
01.1.5	Уља и масти	1,24	91,3	101,2	90,3	93,0
01.1.6	Воће	2,31	83,5	99,5	86,8	101,0
01.1.7	Поврће	3,94	111,6	99,3	110,0	110,2
01.1.8	Шећер, џем, мед и чоколада	1,89	102,3	99,9	106,8	111,0
01.1.9	Остали прехранбени производи (д.н.)	1,09	102,7	100,4	110,3	113,1
01.2	Безалкохолна пића	3,66	101,4	99,4	105,8	110,6
01.2.1	Кафа, чај и какао	1,52	102,4	99,8	109,7	116,8
01.2.2	Минерална вода, безалкохолна пића и сокови	2,14	100,7	99,1	102,9	106,1
02	Алкохолна пића и дуван	5,14	108,0	107,6	111,0	122,5
02.1	Алкохолна пића	1,31	101,8	100,3	112,7	121,7
02.1.1	Жестока алкохолна пића	0,24	103,0	100,8	112,4	120,0
02.1.2	Вино	0,25	103,4	100,9	111,0	125,1
02.1.3	Пиво	0,82	100,9	100,0	113,2	121,2
02.2	Дуван	3,83	110,2	110,2	110,2	122,8
03	Одећа и обућа	6,01	103,9	100,5	106,8	106,2
03.1	Одећа	3,71	104,5	100,8	108,3	108,0
03.1.1	Материјал за одећу	0,06	102,4	100,0	104,9	103,5
03.1.2	Одевни предмети	3,54	104,7	100,8	108,6	108,3
03.1.3	Остали одевни предмети	0,05	97,4	100,2	95,0	98,6
03.1.4	Чишћење, поправка, шивење одеће	0,06	102,5	101,7	104,5	104,9
03.2	Обућа и поправка обуће	2,30	102,9	100,1	104,5	103,2
03.2.1	Обућа	2,27	102,9	100,1	104,5	103,2
03.2.2	Поправка обуће	0,03	101,5	101,4	102,2	102,6
04	Становање, вода, електрична енергија, гас и друга горива	15,06	101,6	100,1	103,4	112,4
04.1	Изнајмљивање стана	1,10	103,3	101,2	104,3	115,3
04.3	Материјал и услуге за одржавање и поправку стана	1,19	103,5	100,0	108,2	107,1
04.3.1	Материјал за одржавање и поправку стана	0,52	103,1	100,0	108,7	107,6
04.3.2	Услуге за одржавање и поправку стана	0,67	103,9	100,1	107,8	106,7
04.4	Снабдевање водом и различите комуналне услуге	1,51	104,3	100,4	115,0	114,7
04.4.1	Снабдевање водом	0,98	106,3	100,5	119,2	117,3
04.4.2	Одношење смећа	0,42	99,3	100,2	102,0	106,7
04.4.3	Одвођење отпадне воде	0,11	106,4	100,5	119,3	117,5
04.5	Електрична енергија, гас и друга горива	11,26	100,8	100,0	101,5	112,3
04.5.1	Електрична енергија за домаћинство	6,63	100,0	100,0	100,0	105,7
04.5.2	Гас	0,50	103,1	100,7	104,4	129,3
04.5.3	Течна горива	0,01	118,6	101,4	150,6	82,6
04.5.4	Чврста горива	2,87	101,0	99,9	101,5	115,8
04.5.5	Централно загревање стана	1,25	103,5	100,0	106,7	134,0

¹⁾ Индекси су израчунати без података за АП Косово и Метохија.

Индекс потрошачких цена – јануар 2010.

Република Србија¹⁾

(наставак)

СОИСОР		Структура (%)	I 2010 Ø 2009	I 2010 XII 2009	I 2010 I 2009	Ø 2009 Ø 2008
05	Намештај, покућство и текуће одржавање	4,94	103,7	100,4	107,9	104,8
05.1	Намештај, покућство, теписи и остале подне простирке	0,78	102,9	100,3	107,8	107,3
05.1.1	Намештај и опрема за домаћинство	0,67	102,6	100,2	107,2	106,8
05.1.2	Теписи и остале подне простирке	0,11	105,0	101,2	110,9	110,1
05.2	Текстил за домаћинство	0,13	100,9	100,1	102,7	102,8
05.3	Кућни апарати	1,35	101,9	100,8	104,7	105,3
05.3.1	Велики кућни апарати	1,17	101,1	99,9	104,3	105,6
05.3.2	Мали електрични апарати	0,06	97,7	98,9	98,4	102,7
05.3.3	Поправка апарата за домаћинство	0,12	111,0	110,4	112,8	104,1
05.4	Стаклено и стоно посуђе	0,15	101,6	100,3	104,0	105,3
05.5	Алат и опрема за кућу и врт	0,16	103,1	100,1	105,8	104,0
05.5.1	Већи алат и опрема за кућу и врт	0,05	103,5	100,1	106,3	104,3
05.5.2	Мали алат и разноврсни прибор	0,11	103,0	100,1	105,6	103,8
05.6	Производи и услуге за одржавање стана	2,37	105,2	100,2	110,6	103,8
05.6.1	Производи за одржавање стана	2,30	105,1	100,0	110,5	103,8
05.6.2	Услуге у вези са одржавањем стана	0,07	109,7	109,2	112,6	105,5
06	Здравство	4,25	100,8	100,5	106,4	112,2
06.1	Медицински производи, помагала и опрема	2,91	100,2	100,4	106,7	114,3
06.1.1	Фармацеутски производи	2,87	100,1	100,3	106,6	114,5
06.1.2	Остали медицински производи	0,04	110,6	103,8	111,6	107,9
06.2	Здравствене услуге, осим болничких	1,34	101,9	100,9	105,8	108,1
06.2.1	Медицинске услуге	0,50	101,5	100,0	108,0	111,0
06.2.2	Стоматолошке услуге	0,58	102,2	101,5	105,1	109,3
06.2.3	Пратеће медицинске услуге	0,26	102,1	101,2	104,0	102,2
07	Транспорт	11,01	105,2	100,7	118,2	105,5
07.1	Транспортна средства	1,92	101,0	100,1	97,2	101,9
07.1.1	Аутомобили	1,88	100,9	100,1	97,0	101,8
07.1.3	Бицикли	0,04	108,2	99,8	116,2	110,6
07.2	Коришћење транспортних средстава	6,87	107,5	101,0	127,2	102,6
07.2.1	Резервни делови	0,87	101,9	99,9	108,6	108,2
07.2.2	Горива и мазива за путничке аутомобиле	4,69	109,1	100,7	138,8	99,8
07.2.3	Одржавање и поправка возила	1,03	106,0	103,8	109,7	108,5
07.2.4	Остале услуге у вези са употребом транспортних средстава	0,28	103,0	100,1	106,3	107,3
07.3	Транспортне услуге	2,22	101,5	100,1	112,5	117,6
07.3.1	Превоз путника железницом	0,05	100,0	100,0	100,0	101,4
07.3.2	Превоз путника друмом	2,12	101,5	100,0	113,0	118,3
07.3.3	Превоз путника авионом	0,05	103,8	101,6	103,4	108,8
08	Комуникације	3,52	101,8	100,1	104,3	109,2
08.1	Поштанске услуге	0,03	100,0	100,0	100,0	108,4
08.2	Телефонска опрема	0,19	102,0	102,3	100,8	98,1
08.3	Телефонске услуге	3,30	101,8	100,0	104,3	109,4

¹⁾ Индекси су израчунати без података за АП Косово и Метохија.

Индекс потрошачких цена – јануар 2010.

Република Србија¹⁾

(наставак)

СОICOP		Структура (%)	I 2010 Ø 2009	I 2010 XII 2009	I 2010 I 2009	Ø 2009 Ø 2008
09	Рекреација и култура	5,16	102,8	100,4	106,7	108,6
09.1	Аудиовизуелна, фотографска и информатичка опрема	1,17	99,1	100,4	97,6	96,0
09.1.1	Опрема за пријем, снимање и репродукцију звука и слике	0,67	98,0	100,0	96,5	96,8
09.1.2	Фотографска и филмска опрема	0,08	98,8	100,5	98,0	83,5
09.1.3	Информатичка опрема	0,22	102,3	102,3	-	-
09.1.4	Медији за снимање слике и звука	0,18	98,9	99,5	99,2	98,1
09.1.5	Поправка аудиовизуелне опреме	0,02	101,4	101,0	102,1	102,2
09.2	Остали важни предмети за рекреацију и културу	0,01	100,7	100,0	100,2	104,9
09.3	Остала опрема за рекреацију, баште и кућне љубимце	0,43	103,4	100,6	104,3	115,6
09.3.1	Играчке, игре и хоби	0,18	103,3	100,0	104,8	125,0
09.3.3	Баште, билке и цвеће	0,17	105,1	101,5	103,7	105,3
09.3.4	Кућни љубимци, производи и услуге у вези са кућним љубимцима	0,08	100,0	100,0	-	-
09.4	Услуге у вези са рекреацијом и културом	1,54	105,7	100,9	113,0	110,4
09.4.1	Услуге у вези са спортом и рекреацијом	0,20	101,5	100,0	103,7	104,5
09.4.2	Услуге за културу	1,34	106,3	101,0	114,4	111,3
09.5	Новине, књиге и канцеларијски прибор	2,01	102,8	100,0	106,2	111,5
09.5.1	Књиге	0,91	104,2	100,0	108,8	112,9
09.5.2	Новине и часописи	0,83	101,1	100,0	102,8	109,9
09.5.4	Канцеларијски материјал	0,27	103,3	100,3	107,8	111,7
10	Образовање	1,11	103,5	102,0	105,1	105,8
11	Ресторани и хотели	2,00	104,9	101,3	107,4	108,1
11.1	Храна и пиће	1,79	103,4	101,5	105,7	108,0
11.2	Услуге смештаја	0,21	117,4	99,8	122,4	108,3
12	Остала роба и услуге	4,03	102,3	100,4	104,8	106,2
12.1	Лична нега	2,65	102,5	100,3	105,7	106,5
12.1.1	Услуге у фризерским и козметичким салонима	0,89	101,7	100,3	104,3	105,5
12.1.2	Електрични апарати за личну негу	0,05	103,9	100,2	108,1	102,9
12.1.3	Остали предмети за личну негу	1,71	102,9	100,4	106,4	107,2
12.3	Лични предмети	0,23	105,7	102,7	107,8	109,9
12.3.1	Накит и сатови	0,08	108,6	107,8	111,8	113,4
12.3.2	Остали лични предмети	0,15	104,2	100,0	105,7	108,2
12.4	Социјална заштита	0,23	103,1	100,0	107,1	109,8
12.5	Осигурање	0,60	100,2	100,1	99,5	102,3
12.5.2	Осигурање стана	0,19	100,0	100,0	100,0	100,9
12.5.4	Осигурање транспортних средстава	0,41	100,3	100,2	99,2	102,9
12.6	Финансијске услуге	0,14	101,5	100,0	103,1	106,5
12.7	Остале услуге	0,18	100,9	100,7	102,5	104,3
	Роба²⁾	81,17	101,6	100,4	104,3	107,7
	Услуге²⁾	18,83	103,0	100,8	107,2	111,3

¹⁾ Индекси су израчунати без података за АП Косово и Метохија.

²⁾ Видети методолошка објашњења.

Методолошка објашњења

Индекс потрошачких цена представља посебан индекс цена на мало који се обрачунава по методологији усклађеној с препорукама за обрачун индекса цена на мало у Европској унији (Хармонизовани индекс потрошачких цена).

Индекс се израчунава и публикује за ниво Републике Србије.

Основне разлике између Индекса потрошачких цена и Индекса цена на мало и Трошкова живота су:

- **Обухват** – листа производа и услуга садржи изнајмљивање стана, финансијске услуге, услуге образовања, осигурања, угоститељске и здравствене услуге
- **Пондери**
- **Класификација** – COICOP NISP класификација
- **Формуле за обрачун индекса на најнижем нивоу агрегирања** – геометријска средина.

Дефиниција индекса потрошачких цена

Индекс потрошачких цена се дефинише као мера просечне промене цена фиксне корпе робе и услуга које домаћинства купују у циљу задовољавања својих потреба. Индекс мери промену цена у времену, при чему се за оба периода која се пореде користи структура потрошње базног периода (Ласперов тип индекса).

Намена

Индекс потрошачких цена представља индекс цена који је упоредив са Хармонизованим индексом цена Европске уније. Користи се и као дефлатор финалне потрошње домаћинства.

Обухват становништва

Обухваћена су сва резидентна домаћинства (стално настањена на економској територији земље). Није обухваћена потрошња колективних домаћинства, као ни потрошња нерезидената.

Географски обухват

Обухваћена је територија Републике Србије без АП Косово и Метохија. Подаци о ценама прикупљају се у 15 већих градова – административних и трговинских центара. То су Београд, Ваљево, Зајечар, Крагујевац, Краљево, Лесковац, Ниш, Смедерево, Ужице, Шабац, Нови Сад, Сремска Митровица, Зрењанин, Суботица и Панчево.

Дефиниција производа и њихов обухват

Производ је било који артикал или услуга који се може купити у циљу задовољења потребе потрошача.

Обухваћени су најважнији производи и услуге које домаћинства купују ради потрошње. Куповина половне робе, примања у натури, животно осигурање и поклони нису укључени у листу. Такође нису укључени импутирана рента, издаци за инвестиције (станови, земљиште и др.) и издаци за игре на срећу. Листа производа редовно се ревидира како би се очувала њена репрезентативност у погледу структуре потрошње и навика потрошача. Производи се укључују у листу када њихов удео у потрошњи домаћинства пређе 0,1%.

Роба су сви производи осим услуга.

Услуге чине поправке, чишћење и шивење одеће и обуће, најамнина стана (рента), одржавање и поправка стана, комуналне услуге (осим снабдевања домаћинства водом), услуге у вези са здрављем, одржавањем аутомобила, транспортом, комуникацијама, рекреацијом и културом, образовањем, осигурањем, личном негом и остале услуге.

Прикупљање података о ценама

Подаци о ценама већине производа прикупљају се на терену, обиласком продавница у изабраним градовима. Сниматељи цена, стално запослени у Републичком заводу за статистику, сваког месеца, према распореду дефинисаном планом снимања цена, обилазе изабране продавнице и прикупљају цене за репрезентативну листу производа и услуга. Метод избора производа и продавница дефинисан је методологијом, и обезбеђује упоређивање цена у времену, али не и просторно поређење нивоа цена по градовима у којима се снимају цене.

Подаци о ценама за око 10% производа и услуга прикупљају се централизовано, путем телефона, интернета или посебних извештаја које предузећа достављају Републичком заводу за статистику. Када је реч о овим производима, прикупљају се подаци о ценама које су важиле 15 - тог у месецу.

Пондери

Пондери представљају структуру потрошње домаћинства. Основни извор за пондере јесу Анкета о потрошњи домаћинства и структура финалне потрошње домаћинства преузета из Бруто домаћег производа. За израчунавање индекса потрошачких цена у 2010. години користи се структура потрошње из 2008. године коригована растом цена у 2009. години.

Класификација

За обрачун Индекса потрошачких цена користи се Класификација робе и услуга индивидуалне потрошње према намени прилагођена потребама обрачуна Хармонизованог индекса цена (Classification of Individual Consumption by Purpose, COICOP HICP).

Обрачун просечне месечне цене

Просечна месечна цена производа израчунава се прво на нивоу града, затим за централну Србију и АП Војводина, и на крају, за Републику Србију. За овај обрачун користи се, за ниво града, непондерисана геометријска средина прикупљених цена. Просечна месечна цена за Републику Србију је пондерисана геометријска средина просечних цена централне Србије и АП Војводине, које се добијају као пондерисане геометријске средине просечних цена градова.

Обрачун индекса

Месечни базни индекс производа добија се стављањем у однос просечне месечне цене и базне цене, која је за обрачун индекса потрошачких цена просечна годишња цена у претходној години.

За израчунавање месечних базних индекса на вишим нивоима агрегирања користи се Ласперов тип формуле

$$I_m = \frac{\sum_k w_k I_k^m}{\sum_k w_k}$$

где је w_k пондер, а I_k^m индивидуални базни месечни индекс производа k .

Публиковање података

Подаци се публикују 12. у месецу за претходни месец, у едицији Саопштења, са ознаком ЦН11, као и на веб сајту Републичког завода за статистику.

Издаје и штампа: Републички завод за статистику, Београд, Милана Ракића 5
Телефон: 011/2412-922 (централа) • Телефакс: 011/2411-260 • www.stat.gov.rs
Одговара: проф. др Драган Вукмировић, директор
Тираж: 20 • Периодика излажења: месечна